значущість професійної діяльності для них самих і для суспільства в цілому, допомагають у виборі життєвих орієнтирів.

Отже, ігротерапія є важливим методом роботи соціального працівника щодо профілактики і корекції проблем соціалізації дітей молодшого шкільного віку. Гра, на відміну від інших видів діяльності, набагато активніше впливає на процеси становлення особистості дитини цієї вікової категорії, дозволяє формувати соціальний та емоційний інтелект, набувати позитивний соціальний досвід.

Саме під час гри дитина розкривається та звільняється від відчуття напруги та пригніченості. Ігрова діяльність є одним з основних терапевтичних напрямків у соціальній роботі з дітьми молодшого шкільного віку. Вона сприяє подоланню молодшим школярем почуття тривожності, розвиває здатність самостійно долати труднощі, допомагає позбутися страхів та комплексів.

Список використаних джерел

1. Гарбузов В. И. Практическая психотерапия, или как вернуть ребёнку и подростку уверенность в себе, истинное достоинство и здоровье / Гарбузов В. – Санкт-Петербург: АО «Сфера», 1994. – 160 с.
2. Джинотт Х. Дж. Групповая психотерапия с детьми. Теория и практика игровой терапии / Х. Дж. Джинотт; пер. с англ. И. Романовой; науч. ред. Е. Рыбина. – 2-е изд. – Москва : Апрель-Пресс, изд-во Института психотерапии, 2005. – 272 с. – (Серия «Детская психология»).
3. Лэндрет Г. Л. Игровая терапия: искусство отношений / Г. Л. Лэндрет. – Москва: Международная педагогическая академия, 1994. – 368 с.

Анастасія Єскіна

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Молодь – дуже велика частина всього людства. Її можна вважати лідируючою групою суспільства, адже внаслідок свого становища вона концентрує в собі і виявляє в своїй свідомості перспективні тенденції розвитку сучасного суспільства. Кожне нове покоління молодих людей засвоює ціннісні орієнтації, які їм передає старше покоління, але, входячи у самостійне життя, вони формують і реалізують свою життєву програму, беручи за основу орієнтації батьків. Ціннісні орієнтації являють собою складні утворення, що вбирають у себе різні рівні і форми взаємодії громадського й індивідуального в особистості, специфічною формою усвідомлення особистістю оточуючого світу, свого минулого і майбутнього, суттєвості свого власного «Я» [2, с. 245].

Окрім того, що у сучасної молоді є великі можливості для пошуку

себе, реалізації своїх ціннісних орієнтацій, соціологічні дослідження свідчать про те, що українська молодь, у своїй більшості, зорієнтована на задоволення матеріальних потреб. Її сильно приваблюють заробітки, гроші, бізнес, участь в управлінських структурах. Що не дивно, адже в наш час, людина вже з юнацького віку ставить собі за ціль стати незалежною від батьків, як в духовному, так і в матеріальному плані. Для досягнення цієї цлі молодь віддає перевагу роботі, аніж навчанню у ЗВО, а в деяких випадках – навіть у школі.

Поряд з цим спостерігається тенденція до росту духовних пошуків, орієнтації на істинні цінності, що проявляється у збережені інтересу до світової та національної культури, історії своєї сім'ї, народу. Адже, через події, які були пов'язані з політичним станом в нашій країні, серед молоді почала розростатися хвиля патріотизму.

Виходячи з цього, йдеться про матеріалізацію ціннісної картини значної частини молоді України. Задля того, щоб картина була більш повною, розглянемо результати дослідження американського соціолога Р. Інглехарта з Мічиганського університету. Головна мета цього дослідження – простежити значні зрушення ціннісної системи молоді від матеріальних до соціальних і духовних. Беручі за основу ієрархічну концепцію людських потреб А. Маслоу, Р. Інглехарт побудував 12-індикаторний інструментарій вивчення ціннісних орієнтацій людей різних років.

В ході свого дослідження Р. Інглехарт застосував опитування громадян дев'яти країн ЄС, США та Японії. Надалі, з проміжком у кілька років, застосовував його для опитування громадської думки не тільки у Західній Європі, але й у східноєвропейських країнах. Результати говорять про те, що ціннісна динаміка переходить з матеріальної на духовну та соціальну, особливо у молодих людей, що, на думку науковця, залежить від зростання економічної стабільності у досліджуваних країнах [3]. В Україні зрушення відбувається навпаки – у матеріальну сторону.

Така розбіжність, на думку Р. Інглехарта пов'язана із двома факторами:

1. Постійний ідеологічний тиск на свідомість людей за допомогою ЗМІ;
2. «Подвійна мораль», коли у людей не збігаються думки, слова, мислення та оцінка.

Також американські дослідники знайшли закономірність: відсоток соціальних та духовних цінностей в опитуваних країнах світу зменшується з поступовим постарінням людей. Іншими словами, чим старша соціальна група людей за віком, тим важливіше місце в ній займають цінності матеріального порядку, що, на думку Р. Інглехарта, пов'язано з недостатньою матеріальною забезпеченістю цих людей у попередні періоди їхнього життя, а також з появою дітей, пошуками роботи та іншими побутовими проблемами [1, с. 32].

Отже, опираючись на вище представлений соціальний експеримент, можна сказати, що у молоді проявляється високий рівень політичної та моральної свідомості, про їхню соціальну та політичну активність. Але також важливу роль грає матеріальна ціннісна орієнтованість, що в наших реаліях виходить на перший план.

Список використаних джерел

1. Духовные интересы и ценностные ориентации студенческой молодежи // Социологическое исследования. – Черновцы: ЧНУ, 1989. – 33 с.
2. Українське телебачення і проблеми виховання молоді (за оцінками науковців та журналістів-практиків) // Українська періодика: історія і сучасність. – Л., 2002. – 570 с.
3. Inglehart R. Culture Shift in Advanced Industrial Society. – Princenton, 1990. – P. 68.

Денис Заболотній

БІЛИЙ РУХ І УКРАЇНСЬКЕ ПИТАННЯ

Історія громадянської війни в Росії тісна пов’язана з історією України. Перемоги і поразки тієї чи іншої сторони відображалися на політичній карті України не менше, ніж військові дії на власній території. Протягом всієї війни перед українськими політичними керівниками стояло питання: «Червоні» чи «Білі»? І протягом всього періоду громадянської війни, це питання мало сугубо національний, а не соціальний характер. Метою дослідження є аналіз впливу білого руху Півдня Росії на вирішення українського питання.

Увесь час існування Білого руху на Дону, починаючи від утворення Добровольчої армії і закінчуючи евакуацією з Криму, в ідеологічному плані, можна поділити на 3 періоди: «Корніловський», «Денікінський» і «Врангелівський». Кожен з цих періодів по-різному відзначився як на українському питанні, так і на самій білогвардійській боротьбі.

Негативне ставлення УЦР до Л. Корнілова з’явилося після його спроби навести порядок в країні. Спроба встановлення в Росії військової диктатури розбурхала всі прошарки суспільства. Український національно-визвольний рух опинився перед черговим випробовуванням на зрілість. Організація відсічі заколоту стала однією із важливих складових революційного буття тогочасного українства.

Що цікаво, сам Л. Корнілов схвально ставився до прав народів на самовизначення і сприяв українізації армії в часи правління Тимчасового Уряду.